

Волох О.Ю.

НОМО CREATOR І НОВА КУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА УРБАНІСТИЧНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Поняття глобалізація та урбанізація давно стали спорідненими. Розвиток інфосфери, техносфери, діяльність потужних корпорацій завжди у суспільній свідомості пов'язувалися з міським середовищем, передусім з мегаполісами. Проте, у гуманітарній культурі Західної цивілізації (у філософських, літературно-художніх творах та витворах образотворчих мистецтв) затвердився, також, негативний образ міста як неприродного ворожого для людини середовища. Одним з найяскравіших прикладів, зокрема, можуть слугувати твори Франца Кафки. Сучасна філософська антропологія та філософія культури, звичайно, не можуть сприймати мегаполіси як ідеальне і перспективне, з точки зору розвитку людини, середовище. Постає проблема пошуку нової парадигми еволюції урбаністичної цивілізації. Потрібна така концепція міста, яка поєднувала б роботу, дім, дозволяла у єдиний життєвий екологічно небезпечний простір. Це зумовлено вимогами інформаційного суспільства і ґрунтується на припущенні, що творчі здібності властиві всім громадянам, тільки треба навчитися трансформувати їх у високоліквідні товари та послуги. На зміну фетишизації машин і техніки, а також культа споживацтва приходить соціальна орієнтація, у центрі якої виявляється індивідуальна людина як людина творча – Homo creator.

В індустріальну добу міський простір складався з трьох чітко окреслених середовищ - місця роботи, місця проживання і місця дозволя. З появою нової економіки та хайтек продукції особливої уваги стали приділяти новій системі організації та взаємодії тандема людина-техніка. Йдеться про концепцію технополісів, саме поняття про які дістало поширення у США у 1960-ті роки. У 1970-тих у Японії концепцію технополісів було сприйнято на державному рівні, було розроблено стратегію технополісів як свідоме використання наукового та культурного потенціалів в інтересах «процвітання японської нації».

Заради організації робочого простору слугували концепції технопарків, що спиралися на інноваційні процеси. Взаємодії людина-природа знайшли відбиття у понятті екополіса, що дозволяло поєднувати переваги міського та сільського середовища. Сучасний модус розвитку міської культури і становлення нового типу людини доби інформаційного суспільства і високих технологій, провідною рисою якої має стати креативність, вимагає переходу від старої концепції міста індустріальної доби: міста-монстра, орієнтованого на масове виробництво і масове споживацтво до нової культурної парадигми урбаністичного середовища, яка має всебічно сприяти розкриттю творчих потенцій індивіда.